

23. 04. 2026

Uchwała Nr SO.15.4012.171.2026
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 23 kwietnia 2026 r.

~~WYNIK WERYFIKACJI: WAZNY/NIEWAZNY/
BRAK MOZLIWOSCI WERYFIKACJI/
BRAK PODPISU ELEKTRONICZNEGO~~
PODPIS SPORZĄDZAJĄCEGO WYDRUK

**w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Wyrzysk
za rok 2025 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami**

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca Edyta Zastrow
Członkowie: Monika Paczyńska
 Marzena Węckowicz

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) wyraża o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Wyrzysk za 2025 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Miasta i Gminy Wyrzysk za rok 2025 oraz informacja o stanie mienia Gminy Wyrzysk (przedłożone tut. Izbie w dniu 31 marca 2026 r.)

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2034 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2025 rok.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.

1. W części opisowej przedstawiono dochody i wydatki budżetowe według działów klasyfikacji budżetowej z podziałem na bieżące i majątkowe, wskazując przy tym wydatki jakie zostały poniesione w ramach funduszu sołeckiego. Podano dane o skutkach obniżenia górnych stawek podatków, udzielenia ulg i zwolnień. Omówiono należności budżetu, w tym stan zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Szczegółowo omówiono wykonanie dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków nimi finansowanych, a także dochodów i wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Wskazano przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2025 r. Opisano również, w jakim zakresie Burmistrz korzystał z upoważnień zapisanych w uchwale budżetowej po zmianach na 2025 r. oraz w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej. Burmistrz przedstawił środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz wydatki nimi finansowane. Wskazał środki z Funduszu Pomocy oraz finansowane nimi wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy

w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Burmistrz przedstawił także wydatki realizowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

2. W części tabelarycznej przedstawiono wykonanie dochodów i wydatków budżetu w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej (plan, wykonanie, % wykonania), również w podziale na bieżące i majątkowe. Zaprezentowano w formie odrębnych tabel: dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami; przychody i rozchody budżetu; wykonanie dotacji udzielonych z budżetu Gminy; wykonanie dochodów z tytułu opłat i kar, o których mowa w art. 402 ust. 2-6 ustawy prawo ochrony środowiska przeznaczonych na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska; wydatki wykonane w ramach funduszu sołeckiego; dochody i wydatki na zadania realizowane na mocy porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Ponadto wyodrębniono tabele pokazujące dochody i wydatki związane z realizacją środków: z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 oraz z Funduszu Pomocy Ukrainie.
3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których jest mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które zostały dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich, zgodnie z przepisami art. 269 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2025 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.
5. Na str. 5 Burmistrz poinformował, iż „Rada Miejska w Wyrzysku nie podjęła uchwały w celu wyodrębnienia rachunków dochodów, na których jednostki oświatowe mogłyby gromadzić dochody własne. W związku z powyższym jednostki oświatowe nie posiadają wydzielonych rachunków dochodów w myśl art. 223 ustawy o finansach publicznych.”
6. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania z wykonania budżetu Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Wyrzysk za rok 2025 został wykonany z nadwyżką w wysokości 2.681.217,91 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 75.828,61 zł), ponieważ:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 96.745.804,94 zł, co stanowi 99,84 % wielkości planowanej, w tym:
 - dochody bieżące w wysokości 93.692.398,34 zł,
 - dochody majątkowe w wysokości 3.053.406,60 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 94.064.587,03 zł, co stanowi 97,00 % wielkości planowanej, w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 86.613.486,55 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 7.451.100,48 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W okresie sprawozdawczym Gmina dysponowała przychodami z tytułu:
 - niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.416.887,79 zł, które zostały zaangażowane w budżecie 2025 r. w całości,
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 3.086.380,43 zł, które zostały zaangażowane w budżecie 2025 r. w wysokości 945.498,89 zł.

Ponadto zrealizowano rozchody w łącznej wysokości 4.286.558,07 zł stanowiące wykup wyemitowanych obligacji samorządowych w kwocie 2.000.000,00 zł oraz spłaty otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów w kwocie 581.000,00 zł, a także lokaty wykraczające poza rok budżetowy w kwocie 1.705.558,07 zł.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025.

3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku wynosiło 18.520.000,00 zł, co stanowi 19,14 % wykonanych dochodów.
4. W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wykazano na koniec roku 2025 zobowiązania niewymagalne w wysokości 5.131.300,91 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
5. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2025 należności na koniec 2025 roku wynosiły 6.534.532,29 zł, w tym zaległości – 5.104.705,04 zł. Burmistrz w sprawozdaniu odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Wielkość zaległości na koniec roku 2025 w porównaniu z rokiem 2024 uległa zmniejszeniu o kwotę 374.157,05 zł.
6. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem budżetowym Rb-28S za 2025 rok wykazała, że suma wydatków wykonanych i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza plan wydatków o kwotę 640.557,23 zł sklasyfikowanych w paragrafach: 3020 (rozdz. 80101, 80104, 80150, 90017), 3030 (rozdz. 75022), 4140 (rozdz. 75023), 4260 (rozdz. 70007, 80101, 80103, 80104, 80148, 90017, 92601), 4300 (rozdz. 60019, 70007, 80113, 90002, 90017), 4430 (rozdz. 75023, 75412).

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach, jakie Burmistrz otrzymał od Rady Miejskiej, a mianowicie w uchwale budżetowej na 2025 r.:

- w § 7 określiła sumę 10.000.000,00 zł, do której Burmistrz mógł samodzielnie zaciągać zobowiązania,
- w § 8 ust. 1 pkt 3) Rada upoważniła Burmistrza do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy.

Natomiast w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Rada Miejska upoważniła Burmistrza (§ 3 ust. 1) do zaciągania zobowiązań:

- 1) związanych z realizacją przedsięwzięć,
 - 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania Gminy, i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy;
- oraz upoważniła Burmistrza do przekazywania uprawnień do zaciągania zobowiązań, o których mowa w ust. 1 kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy (§ 3 ust. 2).
7. W wyniku analizy przedłożonych sprawozdań Skład Orzekający stwierdził, że w okresie od początku roku do dnia 31 grudnia 2025 r. dokonano planowanych wydatków przeznaczonych na zapłatę kar, odszkodowań i grzywien wypłacanych na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych w rozdziale 90001 (w kwocie 20.195,00 zł). W przedłożonym sprawozdaniu Burmistrz poinformował o przyczynie poniesienia przedmiotowego wydatku.
 8. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych zostało zrealizowane w należytej wysokości.
 9. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 387.340,22 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 354.650,71 zł (rozdz. 75618 § 0480) oraz z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 91.608,55 zł (rozdz. 75619 § 0270).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 134.944,67 zł. Zatem niewykorzystane środki z lat ubiegłych wynoszą 193.863,71 zł.

Na dzień wydania opinii nie zaplanowano przychodów z tego źródła w uchwale budżetowej po zmianach na 2026 rok.

Skład Orzekający przypomina, że zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 i art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.”.

Skład Orzekający zaznacza również, iż w myśl art. 9³ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki pochodzące z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym (określone w art. 9² ust.

11 i 21 ustawy) gmina zobowiązana jest przeznaczyć „na działania mające na celu realizację lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu”.

Zatem środki z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, które nie zostały wykorzystane w danym roku budżetowym i w latach poprzednich winny powiększyć planowane wydatki w budżecie następnego roku.

10. Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 5.313.952,56 zł (w tym § 0490 w kwocie 5.270.465,80 zł), a wykonane wydatki związane z finansowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły 5.502.248,30 zł (rozdz. 90002). Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733) Rada Miejska w Wyrzysku podjęła uchwałę Nr VII/65/2024 z dnia 29 listopada 2024 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W części opisowej sprawozdania podano informację o zrealizowanych dochodach z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatkach poniesionych na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wskazując jaka część wydatków została poniesiona na poszczególne cele określone w art. 6r ust. 2 – 2c ustawy.

III. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji. Przedstawiono dochody uzyskane z mienia w roku 2025 tylko wykazane w rozdziale 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Edyta Zastrow

Pouczenie:

Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.

